

Tisková zpráva

9. ROČNÍK DNE DYSLEXIE

Motto 9. ročníku Dne Dyslexie : Dar dyslexie, danajský dar?

9. ročník - Den Dyslexie - 8. - 10. 9. 2018

Národní Galerie v Praze / Veletržní palác

Program pro malé i velké - 8. 9. - divadlo DYS - od 18 : 00 hod.

9. - 10. 9. workshopy - od 10 : 00 - 18 : 00 hod.

vstupné zdarma / více na www.dys.cz

6. 9. - „happening - diskuze s veřejností“ od 13:00 - 18:00 hod. na pražském Andělu u metra

Podpořili: mecenáš Gregory Pierre Grzegorowski

REO
Languages

portál

PATRIOT

Pořádá DYS - Umění a věda na podporu dyslektickým dětem, z.s. (www.dys.cz)

Místo a čas konání:

korzo Veletržního paláce v Národní galerii v Praze
(vchod z ulice Dukelských hrdinů)

8. září 2018 - divadlo DYS od 18:00 hodin

9. - 10. září 2018 - Workshopy od 10:00 do 18:00 hodin

6. září 2018 - samotné akci předchází "happening" od 13:00 do 18:00 hodin na pražském Andělu, kde budou organizátoři diskutovat s veřejností.

Po dobu konání akce je pro návštěvníky vstup zdarma.

Pod záštitou

MgA. Elišky Kaplický Fuchsové, předsedkyně Výboru pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví, cestovní ruch a zahraniční vztahy ZHMP, Ing. Mgr. Ireny Ropkové, radní hl. m. Prahy pro oblast školství a evropských fondů.

Motto 9. ročníku Dne Dyslexie: Dar dyslexie, danajský dar?

Dnem Dyslexie si připomínáme fakt, že kolem nás není vše tak dokonalé a ti, kteří dělají pravopisné chyby nebo mají problém se čtením (dyslexie) se psaním (dysortografie), počítáním (dyskalkulie), mají i jiné talenty. Den Dyslexie je vyhlášen každoročně na 9. září a my tentokrát oslavíme toto znevýhodnění skoro celý týden. Den Dyslexie slavíme jen v České republice, tím je také ojedinelý. Avšak během předchozích let se na Dnu Dyslexie vystřídali různí účastníci ze zahraničí, letos tomu nebude jinak a přivítáme mezinárodní účastníky, tentokrát ze Slovenska. Den Dyslexie zahájíme již 6. září 2018 happeningem v ulicích, jehož cílem je oslovit širokou veřejnost k diskuzi o dyslexii. Loni tato akce vyvolala cenné poznatky, proto se k tomuto počínu vracíme i letos.

Samotný Den Dyslexie začne divadlem DYS 8. září 2018 a to komediální hrou "Kaviár na chodníku" o manželském páru seniorů, kdy jeden z nich je dyslektikem a o tom, co takové soužití obnáší. Následovat budou dva dny (9. – 10. září 2018) plné workshopů s výtvarnými umělci, kteří mají své vlastní příběhy s dyslexií, tvůrci nových přístupů vzdělávání a odborníky. Budeme společně nahlížet na problémy se psaním, čtením, počítáním i na cizí jazyky u dětí i dospělých. Den Dyslexie je pro rodiny s dětmi a pro lidi, kteří se snaží nalézt útočiště.

Výtvarná umělkyně MgA. Alena Kupčíková, Ph.D. a zároveň zakladatelka Dne Dyslexie říká:

„Pro nás umělce, může být dyslexie velkým darem, protože s sebou nese „jiné“ nazírání a vnímání, ale v osobních životech a v běžném životě, nám mnoho věcí dělá problém. Často přivádíme k šílenství ty, kteří s námi žijí. Proto se snažíme tímhle dnem uskutečnit setkání pro ty, kteří se nemůžou či nemají komu svěřit. Nesimulujeme poradny, ani se o to nesnažíme, pouze dáváme možnost lidem, kteří mají obavu někam jít. Vyzýváme je, aby přišli mezi nás, světili se, viděli mnoho dyslektických příběhů a sami se pokusili najít cestu...a tak se to děje mnoho let. Dyslexie je darem, i když je během života mnohokrát darem danajským.“

Již tradičně na Dnu Dyslexie najdeme mnoho uměleckých workshopů s umělci, kteří mají své vlastní příběhy s dyslexií. Novinkou bude workshop "jak vytvořit svou poštovní známku" s **Petrem Ptáčkem**, ze Slovenska přijede **Barbora Váchová**, která ukáže, jak bojuje s dyskalkulií ve své profesi architekta. Malíř **Jan Gemrot** plánuje s účastníky vytvořit obří portrét, dát vzniknout originálnímu člověku a zdůraznit tak originalitu každého z nás. Sochařka a malířka **Kateřina Novotná** bude vytvářet monotypy, tisky originální, stejně jako vaše myšlenky. Sochařka **Markéta Korečková** ukáže, že každý umí vymodelovat reliéf a pochopit rub a líc, jak ve světě umění, tak ve světě jazyků. **Jindřich Matěk** fotografií a plastelínou dokáže udělat písmenka a také povědět něco o fotografii. Písmenka kolem nás jak je vidí dyslektik a jak tomu všemu předcházet již v předškolním věku předvede na svém workshopu zakladatelka Dne Dyslexie, malířka a sochařka **Alena Kupčíková**, která představí svůj "Multimediální a Interaktivní Slabikář a Testy pro děti od 4 let". Dále se můžete potkat s **Lenkou Krejčovou**, ředitelkou a psycholožkou z DYS centra Praha, která bude na Dni Dyslexie vést tzv. poradnu a svou poradnu bude vést také **Jana Štěpánová**, speciální pedagožka, která jiným přístupem vysvětluje, jak jsou provázány poruchy učení s motorickým vývojem. Pak se můžete fyzicky roztančit se studentkou psychologie **Simonou Egri**, které pohyb pomáhá s její dyslexií. Překladatelka, tlumočnice a lektorka **Alena Krömerová** předvede zážitkové učení angličtiny. Režisér **Jaroslav Černý** bude sdílet své DYS dojmy skrze svou kameru a prostřednictvím natáčení dalšího dílu dokumentu Dar Dyslexie. Těšit se můžete na jeho divadelní hru o dyslektických manželech.

Velice děkujeme všem účastníkům a organizátorům, hlavnímu městu Praha (www.praha.eu), Národní galerii v Praze (www.ngprague.cz), mecenáši Gregorymu Pierrovi Grzegorowskému, Greg Team, GPG Oversize, DYS - Umění a věda na podporu dyslektickým dětem, z.s.), jazykovému centru Red languages (www.redlanguages.cz), TSB spol. s r.o., Pražskému Patriotu (www.prazskypatriot.cz), vydavatelství Portál (www.portal.cz) a dalším. V neposlední řadě děkujeme našim blízkým, kteří nám vždy pomáhají s přípravou a podporují nás.

Základní informace:

Hlavní akce:

Kde / Veletržní palác Národní galerie v Praze, přímo v KORZU VELETRŽNÍHO PALÁCE (vchod z ulice Dukelských hrdinů).

Pro koho je akce určená/ Pro malé i velké

Divadlo:

Kdy/ 8. září 2018 od 18.00 - Divadlo DYS, komediální hra - Kaviár na chodníku

Vstupné/ ZDARMA

Workshopy:

Kdy / 9.-10. září 2018 - Workshopy,

Kino DYS s filmem Dar dyslexie od Jaroslava Černého – průběžně po celý den

Otevírací hodiny/ od 10:00 do 18:00 hodin

Vstupné/ ZDARMA

Doprovodná akce:

Happening

Kdy / 6. září 2018 - od 13:00 do 18:00 hodin

Kde / na pražském Andělu na ulici, u tramvajové zastávky na straně metra B

Program / organizátoři zde budou diskutovat s veřejností ve veřejném prostoru a veřejně

Kontakt pro novináře:

Fotografie plakátu, tisková zpráva, fotografie z akce možno stáhnout zde:

http://www.dys.cz/download/den_dys_2018.zip

Aktuální informace sledujte na: www.dys.cz

Za organizátory:

MgA. Alena Kupčíková Ph.D.

info@dys.cz

tel: 604 145 011

Bc. Alena Krömerová

alena.kromerova@dys.cz

tel: 724 928 427

II.část tiskové zprávy

Detail akce 9. ročníku Den Dyslexie 2018

Divadlo DYS

8. září 2018 (doba trvání: 1,5 hodiny)

DIVADELNÍ HRA Kaviár na chodníku, kterou napsal a režíroval dokumentarista

MgA. Jaroslav Černý. Hra ztvárňuje příběh rodiny poznamenané handicapem DYS. V divadelním představení hrají herci i neherci – v hlavní roli otce vystoupí **Jaroslav Kupčík**, profesí na volné noze s handicapem DYS, v roli matky se představí **Kateřina Daňková**, profesionální herečka. Dceru zahraje tlumočnice **Alena Krömerová** – dyskalkulička. Scénu navrhla **Alena Kupčíková**.

„I s dyslexií můžete být režisérem“ **MgA. Jaroslav Černý** (www.jaroslavcerny.cz) je režisér a spisovatel s diagnózou dyslexie. Potýká se s tímto znevýhodněním celý život. Nejprve se stal zedníkem, až pak vystudoval FAMU. Napsal již 7 knih a natočil přes 300 dokumentů. Je místopředsedou sdružení dokumentaristů FITES. Aniž si to přímo uvědomuje, celý život natáčel převážně dys umělce, kteří ho vždy fascinovali. Sám sbírá příběhy pro další díl svého dokumentu o dyslexii. Jeho posledním filmem o dyslexii je „DAR DYSLEXIE“ (Česká Televize)

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10437113181-dar-dyslexie/>

Workshopy

„Každý jsme jiný, každý jsme originál“

MgA. Jan Gemrot (www.jangemrot.com) absolvoval AVU v ateliéru klasické malby Zdeňka Berana. Zastoupen je jak ve sbírkách Národní galerie v Praze, Alšově Jihočeské galerii, Felixe Jenewein v galerii v Kutné Hoře a dalších. Patří k zástupcům realistické malby. Malíř a sochař s diagnózou dysortografie. Jan spolupracuje s hudebníky a podílí se na natáčení videoklipů, navrhuje pro ně i „Cover“, rád píše svůj blog. A to vše s poruchou dysortografie (psaním gramatických chyb). Všechny tyto atributy se projeví v jeho workshopu. **S účastníky namaluje „obrovskou hlavu“ - jednotlivé kusy lidského obličeje a to i s detaily, co se odehrává třeba na očních duhovkách nebo v samotném centru mozku? Vše pak bude s dětmi spojovat v jeden celek, čímž dá vzniknout zcela originální osobnosti. Myšlenkou a poselstvím tohoto workshopu je, že každý člověk je jiný, každý člověk je originál a vše se odehrává v detailu, na kterém mnohdy záleží nejvíc.**

„Číst písmenka barvou, tvarem a zvukem. Abeceda může být všude kolem nás?“

MgA. Alena Kupčíková Ph.D. (www.alenakupcikova.cz , www.dys.cz) absolvovala AVU (ateliér prof. A.Veselého), kterou ukončila doktorandským titulem (prof. M.Knižák), studovala na univerzitách v JAR a v Paříži. Zakladatelka Dne Dyslexie a neziskové organizace DYS - Umění a věda na podporu dyslektickým dětem, z.s. Malířka a sochařka s diagnózou DYS. Její dílo je zastoupeno ve sbírce Národní Galerie, a také v soukromých sbírkách napříč všemi kontinenty. **Na workshopu představí svůj „Multimediální a Interaktivní Slabikář a Testy pro děti od 4 let“, jako prevence počátečních problémů se čtením (dyslexie) a psaním (dysgrafie) a hyperaktivitou za který získala v letech 2014 - 2018 několik mezinárodních ocenění na veletrzích inovací a vynálezů (zlatá medaile v Číně, Moldávii, v Srbsku a v ČR). Její workshop je určen předškolním dětem a dětem na 1. stupni ZŠ. Bude se kreslit a pracovat na počítači. Děti budou pracovat s pamětí, orientací, sluchem, procítovat si vše pro lepší čtení a psaní.**

„Vytiskneme si své myšlenky.“

MgA. Kateřina Novotná je absolventka AVU (ateliér monumentální tvorby prof. Aleše Veselého) a Bezalel Academy of Fine Art and Design v Jeruzalémě (prof. Larry Abramson). Sochařka a malířka s diagnózou DYS. Workshop povede se svými dětmi, dvojčaty, jež mají stejnou diagnózu jako jejich máma. Umělkyně a restaurátorka se ve své tvorbě dlouhodobě zabývá také kabinetu kuriozit a tzv. 13. komnatou každého z nás, jejím vznikem a vývojem. **Na workshopu by Kateřina chtěla zachytit myšlenky a pocity, které účastníci zažívají v různých životních situacích - např. co zažívají děti ve škole - jak vnímají to, co umí a neumí. Vše bude zachyceno pomocí technikou tisku - monotypu - (tiskařský lis bude na místě). Monotyp se nedá opakovat, je to originální technika tisku, neopakovatelná jako myšlenky. Vytiskneme své myšlenky, které nezachytíme písmem, ale třeba jen obrazem. Tak jako je neopakovatelný každý jednotlivý zážitek, je stejně**

neopakovatelný každý tisk technikou monotypu. Nelze jej zopakovat, musíme začít znovu, tak jako jsou neopakovatelné životní zážitky. Procvičíme si zde také pravolevou orientaci - co dítě nakreslí vlevo, objeví se pak ve výsledku vpravo.

„Navrhni si svoji známku“

Petr Ptáček (www.ptacekpetr.cz)

Malíř, ilustrátor a grafik. Jeho obrazy a grafické listy jsou v galeriích a soukromých sbírkách po celé Evropě. V grafických listech ztvárňuje magický svět techniky a lidí. Jak říká - sám je všechno od dys: dyslektik, dysortograf, dyskalkulik a také má mnoho zážitků a zkušeností, jak s tímhle znevýhodněním bojují jeho děti. Věnoval se v životě několika profesím, pracoval jako archivář, byl odborným asistentem v grafických dílnách AVU, pedagogem na střední škole designu užité grafiky.

Jako jeden z mála navrhuje poštovní známky. **Workshop bude na téma “vyrob si svoji známku”.** **Co je pro známku důležité? Mimo jiné se dozvíme, co známka musí udělat, než se dostane na dopis. Workshop pro všechny generace, může i dyskalkulik udělat známku, aniž by na známku napsal třeba špatný rok či výročí?**

„Sochařský ateliér, reliéf rub a líc“

MgA. Markéta Korečková (www.koreckova.net)

absolventka AVU (ateliér sochařství prof. Karla Nepraše). Markéta patří k figurativním sochařům zabývající se mužským a ženským světem, které prolíná. Je zastoupena ve sbírce Národní galerie a mnoha dalších. Sama zažila co to je dyslexie napříč generacemi a snaží se proto své dítě vzdělávat různými „alternativními metodami“, uvažuje i o vzdělávání doma, mimo klasickou ZŠ. **Sochařský workshop pro děti i pro dospělé. Zabývající se slovy, písmeny a tvarem - vše zpracujeme do sochařské hlíny – vymodelujeme do podoby reliéfu. Pak si zkusíme i „sochařinu“ a vše odlijeme do sádry. Jde o zapojení obou hemisfér a propojení prostoru - co je nahoře, co je dole, co je napravo a co nalevo - je na modelovaném reliéfu opačně než na negativním odlitku (který si jeho tvůrce může odnést sebou). Tématy jsou: pravolevá orientace, uvědomění si co bude konečným výsledkem, co je rub a co je líc.**

Architektonický workshop, může být dyslektik - dyskalkulik architektem?

Ing. arch. Barbora Váchová, Ph.D. je ze Slovenska, vystudovala Fakultu Architektury STU v Bratislavě. Sama je dysortograf, nenapíše větu bez chyb a dyskalkulik - má potíže s čísly. Dys si vždy nastaví nejvyšší metu a Bára je toho důkazem. **Zachraňuje památky a svůj workshop povede tímto směrem. Účastníci se dozvědí, že o památky se musíme starat a také jak pracuje architekt. Každý návštěvník bude sám moci opravit svou památku - o jaké památky půjde, je překvapením. Vše se bude odehrávat prostřednictvím papíru, tužky a barvy.**

„3D Abeceda očima dyslektiků, fotografický kroužek ”

Jindřich Matěk (http://jindrich-tyn.rajce.idnes.cz/Ma_prace_ocima_fotografie/) je vyučený soustružník s talentem fotografa a také dyslektik. Sám o sobě říká, že ve 40-ti letech neumí číst. Jindra je jeden z mála v naší skupině, který se živí dělnickou profesí a navzdory svému talentu se nevydal na profesionální uměleckou dráhu. Nejraději fotí běžné každodenní věci, jeho fotografie jsou dokumentem všedních dní. **Na workshopu by chtěl vytvořit interaktivní 3D abecedu z různých materiálů od plastelíny, šroubku, provázku a klidně i s tím, co si děti přinesou. S dětmi následně nafotí všechna tato písmenka a budou je pak společně upravovat v počítači. Jde o to, aby si sami dyslektici vytvořili svou abecedu. Děti si na workshop můžou přinést svůj fotoaparát, ale vše jde i mobilními přístroji.**

„Pohybem na dyslexii“

Bc. et Bc. Simona Egri (<https://psychologie.cz/v-hlave-dyslektika/>) studuje na Jihočeské Univerzitě v Českých Budějovicích, předtím vystudovala psychologii a výchovu ke zdraví na Západočeské univerzitě v Plzni. Simona je tanečnice, lektorka, zdravotnice, moderátorka, herečka, produkční a studentka psychologie a výchovy ke zdraví. **Na workshopu tance si budete moci se Simonou zatančit, protrénovat paměť a zlepšit svou prostorovou orientaci prostřednictvím pohybu. Společně se tak budete moci podílet na tvorbě skupinové choreografie. Simona se snaží taneční pohyb využít pro rozvoj psychomotorických funkcí u lidí s dyslexií a rozvíjet tím tak jejich kreativitu.**

„Učení angličtiny skrze zážitky a smyslové vnímání”

Bc. Alena Krömerová vystudovala filologický obor Angličtina pro manažerskou praxi, studovala ve Finsku na University of Vaasa a také žila v Irsku. Alena je zakladatelkou jazykového centra Red languages (www.redlanguages.cz), věnuje se překladům, tlumočení, výuce angličtiny pro dyslektiky, češtiny pro cizince a mimo jiné se také zabývá vínem. Výuka angličtiny pro studenty s dys handicapem má svá specifika, k výuce je třeba přistupovat kreativními způsoby a využívat pomůcky, které výuku usnadní a zefektivní. Alena je velkou propagátorkou zážitkového učení, což je velmi efektivní způsob, kdy proces učení probíhá skrze přímé zážitky, ideálně se zapojením smyslového vnímání. **Na tomto workshopu si vyzkoušíte hry a další aktivity (spojené zejména s vizuálními pomůckami) vhodné pro výuku angličtiny.**

„Provázání poruch učení s motorickým vývojem”

Mgr. Jana Štěpánová je speciální pedagožka (www.specialnipedagog.eu), která pracuje v poradně pro poruchy učení v Praze na Proseku a v Dolním Bousově na Mladoboleslavsku. V její praxi se objevují nejenom děti, které už mají „diagnózu“ dys; ale také děti, kterým to prostě jenom ve škole nejde tak, jak by chtěly. Jejich úsilí při učení je veliké a výsledek neuspokojivý. Anebo děti hodně „živé“, neposedné, nepozorné. Workshop se bude zabývat otázkami, jak je důležitý správný pohybový vývoj dítěte, jaké odchylky v pohybovém vývoji mohou mít vliv na dyslexii. Také tím, že pokud se u dítěte objevují problémy typické pro specifické poruchy učení, neznamená to, že dítě dys poruchu opravdu má. Tyto problémy mohou být pouze příznaky, které souvisí s určitými pohybovými vzorci, které dítě samo není schopno ovlivnit. Jaký vliv může mít na správné učení přeskočení pohybové vývojové fáze? Dále potom testování a odstranění jedné z možných příčin neúspěchu při učení, poruch řeči, chování - unilaterální činnosti mozku. Workshop odpoví na otázky: Co způsobuje unilaterální činnost při čtení, psaní, počítání a vývoji řeči? Jak vzniká? Co má společného s plazením, s lezením a s chodítkem?

DYS-centrum Praha z. ú. - „Poradna na Dni dyslexie“

DYS-centrum (www.dyscentrum.org) je nezisková organizace, kterou před více než 20-ti lety založil přední český psycholog prof. Z. Matějček na podporu dětí s dyslexií a jejich rodin. Postupně se DYS-centrum rozrostlo a dnes nabízí své služby pro děti, dospívající i dospělé. Jejich heslem je „dyslexie znamená, že se učíme jinak“. Na této myšlence zakládají diagnostiku i další práci s klienty. Nezajímají je diagnózy a škatulky, ale silné stránky klientů a způsoby, jak mohou rozvinout svůj potenciál. V "Poradně" na Dni dyslexie bude DYS-centrum reprezentovat **PhDr. Lenka KREJČOVÁ, Ph.D.** - psycholožka, která má v DYS-centru Praha na starosti diagnostiku dětí, dospívajících i dospělých (i v anglickém jazyce), dynamickou diagnostiku, konzultační, poradenskou a terapeutickou práci s klienty. Mimo to vyučuje na katedře psychologie FF UK, věnuje se publikační a výzkumné činnosti.